

ZAGREB OD
VUGLA DO VUGLASloboština i
Ulica Vladimira
Varićaka

Piše: BRANIMIR ŠPOLJARIĆ

U Sloboštini, prekosavskom naselju, jedna je ulica dobila ime i po čovjeku, koji je zaista slobodno razmišljao i to u slobodi matematičkih znanosti. Kao da mu je to slobodno razmišljanje bilo predodređeno već rođenjem podno Velebita, u mjestu na prostranstvu ličke visoravni koje u svakom čovjeku budi osjećaj slobode. Vladimir Varićak rođen je, naime, u mjestu Švica, iz kojega vode putovi prema najljepšoj hrvatskoj planini, Velebitu, a koje se nalazi nedaleko Otočca. Rođen 1865. i zahvaljujući izuzetnoj sposobnosti matematičkog razmišljanja, Vladimir nakon završetka školovanja u Švici i Otočcu kreće u Zagreb, u kojemu na tadašnjem Filozofskom fakultetu završava studij matematike i fizike. Tijekom svog života bio je profesorom na mnogim

Foto: Vjesnik/Ranko Marković

srednjim školama, a onda postaje i redovitim profesorom algebarske analize na Filozofskom fakultetu. Kao profesor nastavlja svojim znanstvenim radom koji je uglavnom posvetio neeuclidskoj geometriji znanstvenika Lobačevskog i Einsteinovoj teoriji relativnosti. Ujedno je mnogo proučavao i preobrazbu brzine i elektromagnetskog polja. Veliki doprinos hrvatskoj znanosti dao je i proučavanjem djela najpoznatijeg hrvatskog znanstvenika - matematičara, fizičara, astronoma, diplomata i pjesnika Rudera Boškovića. Profesor matematike i fizike po kojem je ulica u Sloboštini dobila svoje ime - Vladimir Varićak, umro je u Zagrebu 1942. godine.

Zagrebačka
županija na ZV-u

U okviru Međunarodnog poslovnog turističkog sajma, ITTF 99, od 12. do 15. svibnja, na Zagrebačkom velesajmu u paviljonu 10 A, predstavljat će se turistička ponuda gradova i općina Zagrebačke županije.

U srijedu se u organizaciji Turističke zajednice županije, predstavio Ivanić Grad, a održana je i promocija promidžbenih materijala Zagrebačke županije. To su turistički vodič Zagrebačke županije, auto-turistički zemljovid, te promidžbeni materijal specijalne bolnice «Naftalan» iz Ivanić Grada.

U četvrtak, 13. svibnja, predstaviti će se Vrbovec, a isti dan svoje turističke potencijale predstaviti će Dugo Selo. U petak je na redu predstavljanje Velike Gorice i Zaprešića, a u subotu, 15. svibnja - Jastrebarsko i jaskansko područje. (mp)

ZAGREBAČKI
SPOMENAR

13. svibnja

Priradio:
prof. Miroslav Šašić

1904. godina: Umro Eugen Kumičić

1948. godina: Umro Milan Begović, književnik, kazališni djelatnik i prevoditelj

1977. godina: Umro Miljenko Staničić, akademski slikar

1985. godina: Položen temeljni kamen za novu bolnicu u Blatu. Građani Zagreba uložili su u deset godina samodoprinos za novu bolnicu 1,2 milijarde kuna. Izgrađena je do »rohbau« faze i posljednjih sedam godina je konzervirana. Trebala je imati 217.000 četvornih metara korisne površine i 1200 kreveta.

1990. godina: Utkmica Dinamo - Crvena Zvezda, na kojoj je milicija grubo uredovala uz primjenu sile protiv gledatelja i igrača. Junak utakmice bio je kapetan Dinama Zvonimir Boban.

U zimskim uvjetima novi će stroj služiti i kao posipač soli

Foto: Vjesnik/Ranko Marković

Predstavljen novi stroj za brže
asfaltiranje zagrebačkih cesta

U Zagrebačkim cestama novinarima je prikazan rad novoga asfalt-termo-kontejnera, vrijednog 270.000 kuna/Prvi stroj takve vrste u Hrvatskoj/Manjak novca Zagrebačke ceste pokrit će kreditima/Uređenje prioritetnih cesta

U srijedu je u Zagrebačkim cestama predstavljen novi, 270 tisuća kuna vrijedan stroj, uz pomoć kojega će djelatnici poduzeća moći brže obavljati posao prilikom postavljanja asfalta.

Riječ je o tzv. asfalt-termo-kontejneru, točnije, grijanom kontejneru za prijevoz asfalta, koji će više nego dvostruko smanjiti vrijeme asfaltiranja. Osim toga, uređaj se može koristiti i u zimskoj službi, kao posipač soli. To je prvi stroj takve vrste u Hrvatskoj.

Dosad je, naime, najveći problem pri asfaltiranju kako osigurati kvalitetnu dopremu asfalta na gradilište, odnosno kako na neko mjesto dopremiti crnu masu dok je ona još vruća.

Poznato je, naime, da zbog hlađenja asfalt gubi na kvaliteti. Taj je problem naročito izražen pri održavanju cesta, kada se popravljaju manje udarne rupe na više mjesta.

Upravo zato Zagrebačke ceste nabavile su novi stroj. On će u svome spremniku moći održavati odgovarajuću toplinu asfalta i više od 24 sata. Inž. Zvonimir Tumbri, direktor Zagrebačkih cesta, rekao je kako se do ljeta namjerava nabaviti još jedan takav stroj.

U srijedu je bilo govora i o financijskim problemima Zagrebačkih cesta. Nije tajna da sad, pred samu špicu građevinske sezone, Zagrebačkim

cestama nedostaje više od 30 milijuna kuna. Toga novca, koji bi valjalo utrošiti na uređenje uništenih gradskih prometnica, zasad nema, no postoji inicijativa da se on nabavi putem kredita.

Upravo pregovaramo s nekoliko domaćih banaka o kreditu »teškom« oko 50 milijuna kuna. Nastojimo pritom postići smanjenje kamatne stope i produžetak otplate kredita sa tri (kako zahtijevaju banke) na 10 godina, rekao je inž. Tumbri, i dodao da je taj novac hitno potreban, kako bi se uređile barem one prometnice, kojima će se najviše kretati sudionici Vojnih igara. (Claudio Kramarić)

Umjesto kolektivnog ugovora - raskol u
Sindikatu drvne i papirne industrije

»Šavrić«: Zbog nesuglasica predstavnika SDPI-a, kolektivni ugovor u srijedu nije potpisan/Sporna odredba prema kojoj se povećanje plaće primjenjuje s odgodom

Potpisivanje kolektivnog ugovora između sindikalnih predstavnika i nove Uprave Šavrića d.d., najavljeno za srijedu, završilo je raskolom između članova Sindikata drvne i papirne industrije, a potpisivanje kolektivnog ugovora odgođeno je do daljnjega. U nazočnosti novog predsjednika Uprave Ivana Bušurela te člana Uprave i financijskog direktora Zdravka Mitaka, predstavnici Sindikata sat i pol su se »natezali« oko teksta kolektivnog ugovora. Na jednoj strani našlo se vodstvo SDPI-a na čelu s regionalnim koordinatorom Borislavom Sunjom, a na drugoj sindikalni povjerenici proizvođačkih jedinica. Spor je nastao oko nekih odredaba kolektivnog ugovora za koje povjerenici tvrde da nisu ranije dogovorene, a među njima najvažnija je ona koja govori o visini plaće. Uprava je, naime, pristala na povećanje osnovice plaće sa 860 na 1600 kuna te prihvatila prijedlog SDPI-a da se s povišicom plaće pričeki, ali najduže do 1. siječnja 2000. godine. To je razuman rok, drži Sunjog, budući da je poduzeće u nezavidnom položaju i da bi trenutačna povišica ujedno značila i stečaj Šavrića. No, sindikalni povjerenici nisu željeli pristati na to, smatrajući da Uprava »samo kupuje vrijeme da bi zaposlenike mogla plaćati kako joj volja«.

»Ne mogu potpisati ovaj kolektivni ugovor jer ne znam kako objasniti ljudima da i dalje moraju raditi bez plaće, rekao je sindikalni povjerenik iz Krapine, Stjepan Ružak. Na primjedbu članova Uprave kako se radnici zaposleni u Šavrićevim pogonima u Krapini i Đurmancu nisu pridržavali odluke o prekidu štrajka u petu, te da i sada rade smanjenim tempom, povjerenici su odgovorili kako radnici nemaju ni za kruh, pa stoga ne

Kada će u Šavriću biti potpisan kolektivni ugovor?

Foto: Vjesnik/Ranko Marković

moju ni raditi. Direktor Mitak upozorio je i na gubitak od 1,5 milijuna kuna te i na to da je zbog prošlotjednoga štrajka propalo 20 posto drvne mase.

Radnici Šavrića ostaju, dakle, do daljnjega bez kolektivnog ugovora, a nove pojediniosti o sudbini Šavrića bit će poznate krajem tjedna, za kada su članovi Uprave zakazali obilazak pogona. (Ivana Matić)

Radnici Šavrića ostaju, dakle, do daljnjega bez kolektivnog ugovora, a nove pojediniosti o sudbini Šavrića bit će poznate krajem tjedna, za kada su članovi Uprave zakazali obilazak pogona. (Ivana Matić)

Juraj Babić: »Velkom« se
restrukturira a ne privatizira

– Problemi s Tržnim centrom i »Vodoopskrbom« moraju se riješiti bez obzira na transformacije kroz koje prolazi »Velkom«, rekao je za Vjesnik Juraj Babić, direktor tog komunalnog poduzeća u Velikoj Gorici.

Ističući kako »Velkom« posluje pozitivno i da mu nije potrebna sanacija, Babić smatra kako bi se dovršenjem Tržnog centra i prodajom prostora, za što je proteklih dana raspisan i natječaj, vratilo mnogo novca što ga je to poduzeće uložilo u izgradnju. Nelikvidnost je jedan od najvećih problema koji prati problem dovršetka ali i prodaje Tržnog centra. Babić smatra kako probleme s ovim objektom treba promatrati odvojeno od drugih. Kada prostori Tržnog centra budu prodani, oni će biti u rukama niza vlasnika a samo manji dio bit će u vlasništvu »Velkoma«.

– Djelatnosti koje pokriva »Velkom« primjerene su veličini Velike Gorice a prijedlog o dijeljenju na manja, specijalizirana poduzeća, proizlazi iz krive predodžbe i nije racionalno. »Velkom« se, ističe Babić, restrukturira a ne privatizira. Prema njegovim riječima, odvajanje tržišnih (građe-

vinška operativa i šljunčara) od komunalnih djelatnosti (grobilja, čistoća, voda) već je započelo i prijavljeno je Trgovačkom sudu, a trajat će oko šest mjeseci.

Drugi, veći problem, sigurno je odnos sa zagrebačkom »Vodoopskrbom«. Kao koncesionar velikogoričkog vodocrpišta, »Velkom« isporučuje vodu Zagrebu, koji, prema Babićevim riječima, ne plaća niti deset posto duga. »Taj problem ne može riješiti sam »Velkom« i to je pitanje politike u skladu s kojom Zagreb želi zadržati odnose kakvi su bili dok je Velika Gorica bila u njegovu sastavu. Na njihovo stalno oglašivanje odlučili smo problem plaćanja riješiti putem suda. Troškovi našeg rada gomilaju se, a za njih nema razumijevanja«, tvrdi Babić.

– Vodu treba, kao svugdje, plaćati po kubiku, a osobno nisam čuo ni za jedan slučaj u državi u kojem se to ne provodi, kao ovdje, kaže Babić. Inače, osobni dohoci za pet stotina »Velkomovih« radnika koji su prije nekoliko tjedana razmišljali o štrajku, isplaćeni su, pa zasad nema tenzija i problema na tome planu. (Vedran Horvat)

Novi prosvjedi Naminih radnika
20. svibnja?

– Ukoliko do ponedjeljka 17. svibnja Vlada ne isplati plaće za ožujak i travanj Naminih djelatnicima, kao što je i obećala, Sindikat trgovine će pozvati radnike tog trgovačkog lanca da se u četvrtak 20. svibnja pridruže novom prosvjedu na Markovu trgu, rekla je za Vjesnik Ana Knežević, predsjednica Sindikata trgovine.

– Nas se ne tiče vlasnička struktura

Name, ali ne želimo da se ti sukobi odražavaju na poslovanje poduzeća, tvrdi Ana Knežević, dodajući kako očekuje da Privatizacijsko-investicijski fondovi i Privredna banka Zagreb, u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, pronađu rješenje za opstanak Name. Međutim, Sindikat trgovine se i dalje protivi tome da Namu kupi Marija Šola. (am)

Pozitivan utjecaj kućnih ljubimaca
na zdravlje čovjeka

Tim znanstvenika-psihologa sa Sveučilišta u Zagrebu proveo je istraživanje uloge kućnih životinja u emocionalnom razvoju i socijalizaciji djece školske dobi, te djece s poslijeratnim traumama. Rezultati toga istraživanja bit će predstavljeni, uz teme o važnosti kućnih ljubimaca za život suvremenog čovjeka i o odnosu prema životinji, na okruglom stolu pod nazivom »Uloga kućnih ljubimaca u životu suvremenog čovjeka«, što će se održati u četvrtak u prostorijama Paneuropske Unije, Jurišićeva 1A. Organizator okruglog stola je Udruga za istraživanje i promicanje uloge kućnih ljubimaca u životu čovjeka, koja je u Zagrebu utemeljena još 1955. godine.

Glavni cilj Udruge je promicanje odgovornog i savjesnog držanja živo-

tinja te poučavanje vlasnika kućnih ljubimaca o njihovim potrebama, prvenstveno prehrani i higijeni. U djelatnost Udruge spada i promicanje – putem brošura i tekstova u novinama – stručnih i znanstvenih spoznaja o prednostima druženja s kućnim životinjama, te organiziranje istraživačkih projekata na ovom području.

Teme seminara koje je Udruga do sada organizirala, a na kojima su sudjelovali i strani znanstvenici, odnosile su se na pozitivan utjecaj kućnih životinja na psihičko i fizičko zdravlje ljudi, njihov utjecaj u oblikovanju dječjeg karaktera te na terapiju uz pomoć kućnih ljubimaca. Važno mjesto u radu Udruge zauzimaju i obrazovni programi o kućnim ljubimcima, namijenjeni predškolskoj i školskoj djeci. (Gordana Petrović)

Donacija petogodišnjoj Danijeli

Petogodišnja Danijela Batovac s velikim je veseljem odabirala ljetnu odjeću, dar modnog salona »Gašo« u Tratinskoj 51. Renato Gašpar, sin vlasnika salona i hrvatski reprezentativac u skijanju, odlučio je pomoći socijalno ugroženoj djevojčici nakon što je na OTV-u gledao emisiju »Zovi, samo zovi«.

Prema riječima Renata Gašpara, priča o Danijeli koja živi sa šezdesetčetverogodišnjim ocem izuzetno ga je dirnula, pa je odlučio u suglasnosti sa svojim ocem Stjepanom Gašparom, vlasnikom salona, pomoći djevojčici koliko god može. U humanitarnu akciju uključio se i Braco Pil, predsjednik Belot kluba »As«. Kako nam je rekao Pil, dogovoreno je da djevojčica posjeti salon i sama odabere ono od odjeće što joj se sviđa. Tako se u njezinoj garderobi našlo nekoliko košuljica, majica, traper suknji i hlačica. Osim odjeće, prema dogovoru s djelatnicima tvornice obuće »Šimečki«, Danijela će, nadajući se njezini dobrotoći, dobiti i nešto obuće.

– Najviše mi se sviđa žuta boja, izjavila je khrka djevojčica dok je isprobavala košulju i hlačice s cvjetnim uzorkom, držeći istodobno i čokoladu. Okupljenim »štrikcima i tetama« pohvalila se kako već zna čitati i pisati iako će, kako je rekla, u školu krenuti tek sljedeće godine.

Renato je Danijeli darovao i 500 kuna. To će, naime, oči djevojčice koji prima 1200 kuna mirovine, dobro doći za podmirivanje režija, što im je najveći problem. Isto tako, obitelji Batovac neophodan je i građevinski materijal za kuću ali i drva za grijanje. Oduševljeni Danijelinom oštromnošću, Stjepan i Renato Gašpar obećali su da će djevojčica dobiti odjeću tijekom cijeloga njezinoga školovanja.

Braco Pil je, pak, izjavio kako će se pobrinuti za njezino školovanje. Prije odlaska kući s djelatnicima OTV-a, Danijela se dječjom iskrenošću svima zahvalila, a svom prijatelju Renatu Gašparu dala je za kraj – veliku pusu. (Snježana Rajčić)

Tečaj kune u susjednim zemljama

Za one koji kupuju u susjednim zemljama, donosimo tečaj kune i nekih valuta od srijede, 12. svibnja.

U trčanskoj banci Nuova Banca di Credito di Trieste za dolar se dobije 1793 lire, za njemačku marku 990, za austrijski šiling 141, a za kunu 235 lira.

Austrijske državne banke još ne primaju kune, ali u pograničnim mjestima sa Slovenijom kune primaju privatne novčarske institucije (oko 175 šilinga za 100 kuna). Neke trgovine u Leibnitzu također primaju kune pri kupnji robe: u Kadi 100 kuna obračunavaju za 175 šilinga. U Einkaufszentrum Wieser u Spielfeldu 100 kuna obračunavaju za 180 šilinga. U Minas Zentrum u Vogauu (selo poslije Spielfelda) 100 kuna pri kupnji obračunavaju za 181,8 šilinga.

UMRLI

MIROGOJ - sprovodi 13. svibnja: DANILLO MOZETIĆ (91) umro 10. 5. sprovod u 14.30; CECILIJU PEHNEC (90) umrla 10. 5. sprovod u 15.10; MIRKO MESARIĆ (83) umro 10. 5. sprovod u 15.50; ŠTEFICA ŠANTOLIĆ (70) umrla 11. 5. sprovod u 16.30 sati.

MIROŠEVAČ - sprovodi 13. svibnja: IVAN DIZDAR (73) umro 10. 5. sprovod u 16.30; VESNA FILIPOVIĆ (79) umrla 10. 5. sprovod u 17.10; LJUJBICA ČARAP (53) umrla 10. 5. sprovod u 17.50 sati.

KREMIATORIJ - ispraćaji 13. svibnja: BOŽO ŠIMUNIĆ (89) umro 10. 5. ispraćaj u 10.30; RUŽA JAKLIČIĆ (85) umrla 10. 5. ispraćaj u

11.20; ALIJA KAZIĆ (65) umro 10. 5. ispraćaj u 12.10; VJEKOSLAV SMETKO (72) umro 10. 5. ispraćaj u 12.30; ANTO ČURČIĆ (91) umro 10. 5. ispraćaj u 13.00; ALJOJZ GENČ (86) umro 10. 5. ispraćaj u 13.20; MARIJA SREĐIĆ (69) umrla 9. 5. ispraćaj u 13.50; VELJKO BAUČETIĆ (88) umro 7. 5. ispraćaj u 14.20 sati.

STENJEVEČ - sprovodi 13. svibnja: JOSIPA RUŽIĆ (93) umrla 9. 5. sprovod u 16.00; KAZIMIR RADAŠ (60) umro 10. 5. sprovod u 17.00 sati. GORNJE VRAPČE - sprovodi 13. svibnja: MARGARETA JADAN (83) umrla 12. 5. sprovod u 15.30; LJUJBICA ŽALAC (63) umrla 9. 5. sprovod u 16.00 sati.